

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

Nr. Wilno, dnia 1 października 1932 r. 71.

Treść numeru:

ŁOTWA.

Kronika: 1. Łotwa, Estonja i Litwa. 2. Zbliżenie polsko-łotewskie. 3. Porty bałtyckie a tranzyt rosyjski. 4. Represje w stosunku do faszystów i monarchistów na Łotwie. 5. Uniwersytet łotewski.

ESTONJA.

Kronika: 1. Treść układu estońsko-łotewskiego. 2. Nowe trudności w imporcie. 3. Stan Banku Estońskiego. 4. Próba demonstracji bezrobotnych. 5. Parcelacja lasów państwowych. 6. Układ handlowy z Brązylją. 7. Statystyka przemysłu estońskiego. 8. Państwowy podatek od nieruchomości

-----ośo-----

Kronika: 1. Ł o t w a E s t o n j a i L i t w a. "Pehdeja Brihdi" /217/: Idea Zw. Państw Bałtyckich bliska realizacji za czasów Mejerowicza x obecnie stała się bardzo odległa. Poszczególnym państwom nadbałtyckim grozi izolacja z własnej winy. Kokietowały one dla chwilowych korzyści, bądź jedno, bądź drugie mocarstwo, bądź wreszcie zdawały się na bieg wypadków. Litewski "Vairas" nazwał taką politykę lawirowania, polityką "witolldową" i potępił ją bezapelacyjnie.

Niemcy znów podnoszą głowę. Litwa może oczekiwać ze strony rządu Papena różnych niespodzianek. Co się tyczy jednak Wilna, niepodobna przypuścić, by dało się je przyłączyć do Litwy bez jakiejś większej katastrofy międzynarodowej. W związku z tem Litwa nie może ufać jedynie własnemu siłom. Ostatnio Łotwa przeprowadzała swą granicę z Polską. Zaleciłoby należało również Litwie przeprowadzić "granicę" swych ideałów, co wcaleby nie oznaczało wyrzeczenia się "funduszu wileńskiego" lub piosenki "y bez Wilna się nie uspokoim". Litwa w praktyce nie zdoła na dalszą metę nic osiągnąć bez zw. nadbałtyckiego. Związek ten zaś da się stworzyć jedynie po wyrzeczeniu się iluzorycznego "sina qua non".

Estonja prowadzi obecnie prawdziwą politykę "witolldową", w kontakcie z sąsiadami Łotwy, a zwłaszcza z Rosją i Polską.

Jeżeli chodzi o Łotwę, to powinna ona przed zbliżeniem się z Polską, jak do tego zachęcają Polacy, ocenić w jaki sposób zbliżenie to odbije się w Kownie.

2. Z b l i ż e n i e p o l s k o - ł o t e w s k i e. "Latvijas Sargs" z dn. 26. IX. 32 r.: Narady T-stwa Zbliżenia polsko-łotewskiego odbywały się niezwykle gładko. Spodziewać się należy praktycznych wyników tego zbliżenia.

3. P o r t y b a ł t y c k i e a t r a n z y t r o s y j s k i. "Latvijas Sargs" 20. IX. 32 r.: Po wojnie pomiędzy Estonją i Łotwą odbywała się rywalizacja co do taryf kolejowych dla tranzytu rosyjskiego. W końcu jednak uzgodniono taryfy kolejowe obu krajów. Umowa trwała do 1931 r., to znaczy do chwili, gdy tranzyt rosyjski zaczął się zmniejszać. Rosja od 1931 r. kieruje swój tranzyt przez własne porty.

4. R e p r e s j e w s t o s u n k u d o f a s z y s t ó w i m o n a r c h i s t ó w n a Ł o t w i e. "Brihwa Zeme" /219/: Łotewska policja polityczna dokonała ostatnio całego szeregu rewizyj u monarchistów rosyjskich., wykrwając wiele materiału i bibuły antypaństwowej. Aresztowano szereg osób. Rząd łotewski zamierza faszystów i monarchistów wysiedlić.

5. U n i w e r s y t e t ł o t e w s k i. "Brihwa Zeme" /219/: Roczne wydatki Uniwersytetu łotewskiego /1 lipiec 1931 r. - 1 lipiec 1932 r./ wyniosły 3.434.170,47 latów, dochody zaś - 1.277.305-66 latów. Studentów było w r. 1931 - 32 . 8.636., wolnych słuchaczy - 130. W liczbie studentów było mężczyzn 6.231. /72,1%/, kobiet zaś - 2.405. /27,9%/, obywateli łotewskich 8.589 /99,5%/, obcokrajowców 47 /0,5%/, studentów-Łotyszów - 7.152 /82,8%/, innych narodowości

- 1.484 /17,2%/. Liczba organizacji studenckich wynosiła 108. Liczba studentów na wydziale ekonomiczno-prawnym wynosiła 2.699; agronomicznym - 1.029; foliologiczno-filozoficznym - 879; matematyczno-przyrodniczym - 846; lekarskim - 688; inżynierskim - 653; mechanicznym - 619; chemicznym - 611; architektonicznym - 346; teologicznym - 200; weterynaryjnym - 166; Personel naukowy liczył 1931 - 32 r. 373 osoby z czego 800 profesorów etatowych, 6 nadetatowych, 73 docentów etatowych, 11 nadetatowych, 34 docentów prywatnych, 1 prosektor, 153 asystentów, 15 lektorów.

LOTWA. Kronika: 1. T r e ś ć u k ł a d u e s t o Ń s k o - ł o t e w s k i e g o. "Päewaleht" /266/: Zatwierdzono układ łotewsko-estoński w Rydze. Na podstawie tego układu, traktującego o handlu zamiennym tych państw, Estonja ma prawo wwieźć do Lotwy 600 tonn celuloz. Jednocześnie powiększono jej kontyngent na radjotory od 285 tonn do 200 tonn. Teoretycznie Estonja ma prawo wywieźć towarów na sumę 100.000 koron. To samo przysługuje Lotwie.

2. N o w e t r u d n o ś c i w i m p o r c i e. "Päewaleht" /266/: Polityka walutowa Banku Estońskiego utrudnia handel zagraniczny. Importerzy estońscy są "na czarnej liście" - sprzedaje się inne towary w Londynie tylko za gotówkę, ponieważ firmy angielskie dotychczas napróżno czekały na uregulowanie należności wskutek ograniczenia waluty przez Bank Estoński.

3. S t a n B a n k u E s t o Ń s k i e g o. "Rev.Ztg." /222/: Obieg banknotów w trzecim tygodniu września wynosił 2,5 milj. kor. Należności Kasy Państwowej 3,3 milj.koron.

	23. IX.	15. IX.
Złoto	11,47	11,47
Dewizy	6,99	6,92
Pożyczki	22,26	21,94
Banknoty	32,82	30,28
Wkłady	10,62	12,73
Fokrycia	42,52%	42,76%

P r ó b a d e m o n s t r a c j i b e z r o b o t n y c h. "Rev.Ztg." /221/: 27 września zgromadziła się większa ilość bezrobotnych, którzy zamierzali urządzić demonstrację. Policja jednak udaremniła ich zamiary, tek, że do żadnych zająć nie doszło.

5. P a r c e l a c j a l a s ó w p a ń s t w o w y c h. "Rev.Ztg." /220/: Na zasadzie rozporządzenia M-stwa Rolnictwa zostaną rozparcelowane 12.000 lasów państwowych na działki dla mniejszych osad Według planu na ten cel przeznaczono 37.000 ha lasów państwowych, które zostaną podzielone do r.1934.

6. U k ł a d h a n d l o w y z B r a z y l j ą. "Päewaleht" /264/: Od kilku lat Estonja toczyła układy z Brazylią odnośnie handlu zamiennego, na przeszkodzie jednak stawały przewroty polityczne w Brazylii. Obecnie Brazylija zainteresowała się handlem z państwami bałtyckimi, a w pierwszym rzędzie Estonją. W Paryżu zostanie podpisany układ, na podstawie którego Brazylija będzie wysyłała Estonji 3.000 worków kawy rocznie za celulozę i inne towary.

7. S t a t y s t y k a p r z e m y s ł u e s t o Ń s k i e g o "Rev.Ztg." /220/: W r.1931 było w Estonji 4.001 przedsiębiorstw, które zatrudniały 45.530 pracowników /30.936 mężczyzn - 14.694 kobiet/. W tym były wielkie 253
średnie 1145
małe 2603

8. P a ń s t w o w y p o d a t e k o d n i e r u c h o m o ś c i. "Rev.Ztg." /221/: Władze estońskie postanowiły ataksować państwowym podatkiem nieruchomości, znajdujące się w granicach w granicach m.Tallina, a w pierwszym rzędzie domy mieszkalne, a więc: 1.Domy mieszkalne, nie służące przemysłowym i handlowym celom /podatek -20% doch-rocznego/ 2.Fabryki i przeds.handl. /pod.2% dotychczasowego podatku, jako dodatek/. 3.Gruntty od 0,25%-2% ich wartości. Ustawa ta wejdzie w życie od 1 stycznia 1933 r.

